

Tilstand er umulig. Det er paa høje Tid, vi kommer til en Adskillelse af de tre Kunstarter. Herom er der Enighed, og den Side af Sagen skal jeg ikke opholde mig ved.

Det store Spørgsmaal bliver saa, hvorledes den fremtidige Ordning skal være. Det er dette Spørgsmaals Besvarelse, vi har ventet fra det andet høje Ting, men desværre har vi ikke faaet Spørgsmaalet besvaret. Man har sendt os et Lovforslag, der udskyder den nuværende Lovs Revision til 1920. Vi er altsaa for saa vidt lige langt. Ganske vist indeholder Lovforslaget ogsaa en Bestemmelse om, at der kan finde et Køb Sted af to Ejendomme til 400 000 Kr. for derved at muliggøre Indrettelse af en Dobbeltscene, men det fremgaar af Forhandlingen, at man derved ikke har bundet sig til Dobbeltscenen, men at man staar ganske frit, idet man vel gaar ud fra, at Staten faar en vis Rutine i Køb og Salg af Ejendomme, naar det gælder det kongelige Teater, og at man i værste Fald ogsaa slipper skadesløst fra denne Handel med de to Ejendomme — hvilket jeg for øvrigt ogsaa tror, man gør. Nu maa det indrømmes, at efter den Enighed, der har været, med ikke mindre end 5 Mindretal i Udvalget var det neppe muligt at komme til et mere gunstigt Resultat. Kan man ikke enes i Dag, maa man haabe paa, at Tiden bliver bedre, eller ogsaa haabe paa, at vi her i Landstinget vil være i Stand til at enes om en Løsning af denne Sag. Hvorvidt det er muligt, skal jeg naturligvis ikke kunne udtale mig om. Det vil maaske ogsaa blive vanskeligt for os her i Landstinget at komme til Enighed.

Naar jeg staar her som denne Sags Ordfører, betyder det naturligvis, at et Flertal indenfor Venstre er enigt med mig, og jeg tør maaske sige, at det er et betydeligt Flertal indenfor Landstingets Venstre, som er enigt med mig, men det betyder ikke, at alle i Landstingets Venstre deler min Opfattelse. Det viser sig fra Folketinget, og hvorfor skulde det ikke vise sig heroppe i Landstinget, at naar det gælder Teatersagen, er det meget vanskeligt for os at blive enige, og at saa gælder de partipolitiske Linier ikke — og det er jo egentlig ganske tiltalende, at man for en Gangs Skyld kan se bort fra de partipolitiske Linier. Men selv om vi nu ved Anspændelse af alle vore Kræfter enes om en Løsning eller fremskaffer Flertal for en Løsning, saa vil en saadan Løsning efter alt, hvad der foreligger, neppe kunne skabe et Flertal i Folketinget i denne Samling. Jeg frygter for, at det bliver meget vanskeligt for ikke at sige umuligt. Den Tid, som er

givet os, er alt for knap, men mit Parti er selvfølgelig villigt til at gøre alt, hvad vi formaar, for at denne Sag kan blive løst paa en tilfredsstillende Maade.

Med Hensyn til en fremtidig Ordning vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger. Der har ganske vist i Folketinget været stillet 4 Ændringsforslag, men der er efter min Mening kun to Veje, som det er muligt at gaa. Der er først Dobbeltsceneprojektet, hvorved der i den nuværende Teaterbygning paa Kongens Nytorv bliver to Scener. Der bliver først den gamle Scene, hvor der skal opføres Opera og Ballet, og saa bliver der ved Siden af en ny Scene med Plads til ca. 1 200 Tilskuere, paa hvilken der hovedsagelig skal opføres Skuespil. Dette Projekt nødvendiggør Indkøb af de to Ejendomme, som jeg før omtalte, saaledes at man der kan opføre en Magasinbygning for Teatret med en Bro over og en Tunnel under Tordenskjoldsgade til Forbindelse med den nuværende Teaterbygning. Hermed vil Spørgsmaalet være løst, idet de tre Kunstarter faar to Scener, men i det samme Hus, altsaa Fællesdrift og Statsdrift. Denne Ordning vil medføre en Udgift, der er kalkuleret til 7 800 000 Kr., og det bliver selvfølgelig mere, inden Arbejdet bliver færdigt. Hertil kommer, at selv om Teatrets Drift bliver billigere, end det er nu — og det er min Overbevisning, at Teaterdriften, naar de tre Kunstarter bliver adskilt, bliver billigere —, saa er der dog kun ringe Udsigt til, at Teatret med Statsdrift kan betale sig. Jeg tør i hvert Fald ikke regne med, at Statskassen bliver fri for et aarligt Underskud. Men naar det siges, at man af Hensyn til den forhaanden-værende, vanskelige Situation ikke i Øjeblikket, altsaa ikke i Aaret 1919, vil gaa med til det store økonomiske Offer, som Dobbeltsceneprojektet vil medføre, saa tillader jeg mig i høj Grad at tvivle om, at man i 1920 vil bringe et saadant Offer. Vil den finansielle Situation være bedre i 1920? Jeg tror det ikke, og der er ingen, der tror det. Jeg tror heller ikke, at den danske Rigsdag i 1920, selv om det nu bliver en ny og betydelig bedre Rigsdag end den, vi har i Øjeblikket, vil bevilge 8 Mill. Kr. til det kongelige Teater med Udsigt til at skulle dække et aarligt Underskud. Jeg tror, at vi bør se Sandheden lige i Øjnene. Vi løber den Fare, at Tilhængerne af Statsdrift bliver færre, og at Antallet af dem, der vil have det kongelige Teater til at overgaa til privat Drift, bliver større, med andre Ord, at det kongelige Teaters Saga vil være ude. Dette ønsker jeg absolut